

TECHNINĖ UŽDUOTIS KLAIPĖDOS MIESTO DARNAUS JUDUMO PLANUI PARENGTI

1. BENDROJI INFORMACIJA

- 1.1. **Pirkimo objektas:** Klaipėdos miesto darnaus judumo planas.
- 1.2. **Nagrinėjama teritorija:** Klaipėdos miesto savivaldybės teritorija ir jai gretimos bei funkciškai susijusios priemiestinės zonos (Klaipėdos rajono savivaldybės seniūnijos).
- 1.3. **Planuojama teritorija** – Klaipėdos miesto savivaldybės teritorija.
- 1.4. **Plano užsakovas** – Klaipėdos miesto savivaldybės administracija.
- 1.5. **Plano rengėjas** – Viešųjų pirkimų įstatymo nustatyta tvarka atrinktas tiekėjas, pateikęs geriausią pasiūlymą.
- 1.6. **Plano rengimo pagrindas** – Darnaus judumo mieste planų rengimo gairės, patvirtintos Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro 2015 m. kovo 13 d. įsakymu „Dėl darnaus judumo mieste planų rengimo gairių patvirtinimo“ Nr. 3-108 (1.5 E) (toliau – Gairės); Klaipėdos miesto savivaldybės 2013-2020 metų strateginis plėtros planas, patvirtintas Klaipėdos miesto savivaldybės tarybos 2013 m. balandžio 26 d. sprendimu Nr. T2-79.
- 1.7. **Plano rengimo laikotarpis** – 2016–2017 metai.

2. PLANO RENGIMO TURINYS

2.1. Plano dalys:

- 2.1.1. *Esamos judumo situacijos Klaipėdos mieste analizė.* Analizuojant esamą judumo situaciją Klaipėdos mieste:
 - 2.1.1.1. atlikti Klaipėdos miesto savivaldybėje galiojančių ir patvirtintų teritorijų planavimo dokumentų analizę;
 - 2.1.1.2. įvertinti eismo ir keleivių srautų tyrimus (ne senesnius nei 3 metų), jeigu trūksta informacijos, atlikti transporto srautų ir struktūros natūrinius tyrimus;
 - 2.1.1.3. įvertinti Klaipėdos miesto centro ir svarbiausių traukos objektų (mokyklų, ligoninių, autobusų ir geležinkelio stočių, savivaldybės, kitų institucijų ir visuomeninių organizacijų) pasiekiamumą kiekviena transporto rūšimi ar pėsčiomis, naudojantis esama susisiekimo infrastruktūra;
 - 2.1.1.4. išnagrinėti paskutinių 3 metų įskaitinių eismo įvykių statistinius rodiklius ir miesto juodąsias dėmes, kelionių struktūros statistines lenteles, transporto priemonių parko statistinius duomenis (išskiriant ekologiškų transporto priemonių skaičių) ir pateikti jų kitimo prognozes;
 - 2.1.1.5. atlikti Klaipėdos miesto ir funkciškai susietos priemiestinės zonos gyventojų skaičiaus kitimo analizę ir prognozę iki 2030 m.;
 - 2.1.1.6. atlikti judumo sąlygų mieste ir funkciškai susietose priemiestinėse zonose stiprybių, silpnybių, galimybių ir grėsmių (SSGG) analizę;
 - 2.1.1.7. nustatyti modalinį kelionių pasiskirstymą Klaipėdos mieste ir funkciškai susietose priemiestinėse zonose;
 - 2.1.1.8. atlikti gyventojų anketinę apklausą dėl judumo mieste ir šios apklausos rezultatų analizę, anketos klausimus derinti su užsakovu;
 - 2.1.1.9. nustatyti gyventojų kelionių rodiklius (vidutinį kelionių skaičių, vidutinę kelionių trukmę, kelionių sklaidą mieste);
 - 2.1.1.10. išnagrinėti triukšmo lygį ir oro užterštumą Klaipėdos miesto teritorijoje;
 - 2.1.1.11. rezultatus pagal kiekvieną sritį pateikti tekstinėje dalyje ir esamos judumo situacijos Klaipėdos mieste analizės brėžinyje.

- 2.1.2. *Teminių dalių analizė.* Atsižvelgiant į Klaipėdos miesto dydį, gyventojų skaičių, plėtros perspektyvas, transporto sistemos savybes ir esamos judumo situacijos Klaipėdos mieste analizės rezultatus:
- 2.1.2.1. vadovaujantis Gairių IV skyriumi, pateikti išsamius plano teminių dalių aprašymus, jų integracijos galimybes ir grafines dalis;
- 2.1.2.2. numatyti rodiklius, kurie prisidėtų prie Nacionalinės susisiekimo plėtros 2014–2022 metų programos 1 priede nurodytų tikslų ir uždavinių vertinimo kriterijų, jų reikšmių pasiekimo ir darnaus judumo mieste politikos plėtros.
- 2.1.3. *Judumo mieste variantai (iki 2030 m.) ir veiksmų planas (iki 2020 m.):*
- 2.1.3.1. Judumo mieste variantai. Turi būti pateikti ne mažiau kaip du judumo mieste variantai (darnaus judumo mieste sprendiniai pasiekiamumo, socialiniais, ekonominiais ir aplinkos apsaugos aspektais), kuriuose rengėjas turi:
- 2.1.3.1.1. įvertinti ilgalaikę transporto sistemos (iki 2030 m.) perspektyvą plano teminių dalių analizės pagrindu;
- 2.1.3.1.2. aptarti Europos Komisijos baltosios knygos (toliau – baltoji knyga) tikslų įgyvendinimo strategiją ir gerąją darnaus judumo planų rengimo užsienio šalyse patirtį;
- 2.1.3.1.3. numatyti galimybes veiksmingiau išnaudoti miesto viešąsias erdves ir esamą infrastruktūrą;
- 2.1.3.1.4. numatyti tikslinius rodiklius (siektinus tikslus) ir veiksmingumo rodiklius (transporto paslaugų ir infrastruktūros kokybė ir galimybė jomis naudotis, informacinių technologijų naudojimas, žemės naudojimas ir teritorijų planavimas, eismo sauga ir saugumas, energetika, aplinka, socialinė įtrauktis ir lyčių lygybė, ekonominė plėtra, sveikatos priežiūra);
- 2.1.3.1.5. atlikti ekonominius skaičiavimus taikant sąnaudų ir naudos analizės metodiką;
- 2.1.3.1.6. rezultatus pateikti tekstinėje dalyje ir susisiekimo sistemos vystymo schemoje visų transporto rūšių integracijos aspektu.
- 2.1.3.2. Veiksmų planas. Turi būti sudarytas veiksmų planas, apimantis priemones iki 2020 m. (priedas), kuriame rengėjas turi:
- 2.1.3.2.1. pateikti preliminarų iki 2030 m. nagrinėtų judumo mieste variantų ir veiksmų plano iki 2020 m. biudžeto planą;
- 2.1.3.2.2. esant poreikiui, numatyti sprendinius ne tik miestui, bet ir rekomendacijas priemiestinei zonai;
- 2.1.3.2.3. nurodyti priemones, kurios gali būti iš dalies finansuojamos kaip dalis integruotos, darnios miesto plėtros strategijos, pagal kurią sprendžiamos miesto teritorijos ekonominės, aplinkos, klimato, demografinės, sveikatos ir socialinės problemos Europos Sąjungos fondų lėšomis.

2.2. Plano teminės dalys:

- 2.2.1. *Viešojo transporto skatinimas.* Siekiant skatinti naudojimąsi viešuoju transportu, plane rengėjas turi:
- 2.2.1.1. pateikti ilgalaikę strategiją, skirtą viešojo transporto paslaugų kokybei, saugumui, integravimui ir prieinamumui gerinti bei viešojo transporto prioritetui prieš individualų variklinį transportą įtvirtinti;
- 2.2.1.2. numatyti viešojo transporto maršrutų tinklo tobulinimo priemones ir būdus bei išnagrinėti galimybes įvesti naujas viešojo transporto rūšis mieste, atsižvelgiant į gyventojų poreikius ilgalaikėje (10–15 m.) perspektyvoje;
- 2.2.1.3. išnagrinėti platesnio vidaus vandenų transporto panaudojimo kasdieniam viešajam susisiekimui, sezoniniam ir pramoginiam turizmui Klaipėdos mieste ir su aplinkinėmis savivaldybėmis galimybes;

- 2.2.1.4. įvertinti Klaipėdos miesto ir gretimų savivaldybių (Klaipėdos ir Kretingos rajonų bei Palangos ir Neringos miestų) viešojo transporto sistemų integracijos galimybes, aptarti bilietų tarifų politikos apjungimo ar suvienodinimo (vieno bilieto principu) principus, vadovaujantis Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro patvirtinta Elektroninių keleivinio transporto bilietų sistemų diegimo koncepcija;
 - 2.2.1.5. numatyti viešojo transporto parko atnaujinimo galimybes, atsižvelgiant į finansavimo galimybes ir išlaikant konkurencingumo ir subsidiarumo principus;
 - 2.2.1.6. išnagrinėti galimybes ir pasiūlyti kompleksines priemones diegti efektyvias ir ekonomine nauda pagrįstas viešojo transporto sąveikos su privačiu transportu schemas (*angl. Park & Ride, Bike & Ride*);
 - 2.2.1.7. pateikti viešojo transporto schemą, apibendrinančią viešojo transporto skatinimo analizę, tyrimus ir galimybes.
- 2.2.2. *Bevariklio transporto integracija.* Siekiant skatinti gyventojus naudotis bevariklio transporto priemone ne tik kaip laisvalaikio, turizmo, bet ir kaip susisiekimo priemone, plane rengėjas turi:
- 2.2.2.1. atlikti esamų pėsčiųjų ir dviračių takų infrastruktūros ir srautų analizę;
 - 2.2.2.2. numatyti pėsčiųjų ir dviračių infrastruktūros plėtrą, vadovaujantis Lietuvos automobilių kelių direkcijos prie Susisiekimo ministerijos direktoriaus patvirtintomis Pėsčiųjų ir dviračių takų projektavimo rekomendacijomis;
 - 2.2.2.3. pateikti ilgalaikę dviračių tinklo plėtros viziją (schemą), nurodant planuojamas ar esamas viešojo transporto sąveikos su privačiu transportu aikšteles (*angl. Park & Ride, Bike & Ride*), viešųjų dviračių (*angl. Bike sharing*) paėmimo/grąžinimo stotis, dviračių nuomos, remonto punktus, dviračių statymo galimybes ir kitus infrastruktūros elementus.
- 2.2.3. *Modalinis kelionių pasiskirstymas.* Siekiant skirtingų susisiekimo būdų integracijos, plane rengėjas turi:
- 2.2.3.1. išanalizuoti esamus arba esant poreikiui atlikti naujus statistinius kelionių pasiskirstymo pagal transporto rūšis tyrimus mieste ir priemiestinėje zonoje, išskiriant keliones dviračiu, pėsčiomis, lengvuoju automobiliu, viešuoju transportu, vandens transportu, traukiniu ir kitomis transporto priemonėmis;
 - 2.2.3.2. atlikti modalinę kelionių pasiskirstymo analizę ir prognozę 2030 m.;
 - 2.2.3.3. numatyti siūlymus, kuriais būtų siekiama keisti keliavimo įpročius ir skatinti keliones aplinkos neteršiančiomis transporto priemonėmis (iki 2030 m.).
- 2.2.4. *Eismo sauga ir saugumas.* Siekiant įgyvendinti baltosios knygos tikslą – siekti, kad miestuose nekiltų eismo įvykių, ir tarpinį tikslą – 2020 m. sumažinti eismo įvykių mieste skaičių per pusę, plane rengėjas turi:
- 2.2.4.1. numatyti technologines eismo saugos didinimo priemones (saugių gatvių ar kelio elementų įrengimą, rekonstrukciją, eismo saugos gerinimo priemones);
 - 2.2.4.2. nurodyti švietimo priemones, už kurių vykdymą atsakinga savivaldybė (socialinės akcijos, ikimokyklinio ir mokyklinio ugdymo įstaigų bei visuomeninių organizacijų vaidmuo);
 - 2.2.4.3. atlikti savivaldybės saugaus eismo komisijos veiklos rezultatų įvertinimą ir, esant poreikiui, pateikti rekomendacijas esamoms ar atnaujinti komisijos veiklos gaires;
 - 2.2.4.4. numatyti priemones, kuriančias saugią miesto transporto infrastruktūrą ir užtikrinančias saugų naudojimąsi transporto priemonėmis;
 - 2.2.4.5. numatyti priemones, užtikrinančias saugumą pagrindinėse miesto stotyse ir didžiausiose keleivių srautų koncentracijos vietose (vaizdo stebėjimo sistemos, pagalbos iškvietimo ir informavimo sistemos ir kt.);

- 2.2.4.6. pagal galiojančią metodiką išnagrinėti paskutinių 3 įskaitinių eismo įvykių statistinius rodiklius ir miesto „juodąsias dėmes“.
- 2.2.5. *Eismo organizavimo tobulinimas ir judumo valdymas*. Siekiant valdyti judumą, plane rengėjas turi:
- 2.2.5.1. išnagrinėti naudojimosi viešuoju transportu situaciją, pėsčiųjų zonų plėtros, viešųjų dviračių (*angl. Bike sharing*) sistemų integracijos galimybes;
- 2.2.5.2. numatyti dalyvavimo Judriosios savaitės (*angl. Mobility week*) renginiuose gaires, pateikti švietėjiškos veiklos vykdymo, dalyvavimo bendruose projektuose, perimant kitų miestų gerąją patirtį, prisidedant prie transporto, sveikatinimo ir aplinkos apsaugos balanso išlaikymo galimybes;
- 2.2.5.3. išnagrinėti automobilių statymo problemų mieste sprendimo būdus ir vietinės rinkliavos dėl automobilių stovėjimo vietų apmokestinimo darnią plėtrą, siekiant mažinti automobilių naudojimą mieste.
- 2.2.6. *Miesto logistika*. Siekiant gerinti miesto logistikos efektyvumą, mažinti su šia veikla susijusį neigiamą poveikį (taršą, triukšmą, spūstis), plane rengėjas turi:
- 2.2.6.1. išanalizuoti galimybes nukreipti tranzitinius srautus nuo miesto centrų ir gyvenamųjų kvartalų (miestų aplinkkelių plėtra);
- 2.2.6.2. išanalizuoti galimybes organizuoti ir/arba reguliuoti prekių ir paslaugų pristatymo daugiafunkcėse ir gyvenamosiose teritorijose, į visuomenines įstaigas bei didžiuosius prekybos ir viešųjų paslaugų centrus tvarką, siekiant mažinti neigiamas krovinių transporto judėjimo pasekmes mieste;
- 2.2.6.3. išanalizuoti verslo ir pramonės–gamybos zonas (jų padėtį, veiklos apimtį) ir pasiūlyti logistinių srautų (maršrutai į jas, iš jų ir per jas, į kitus produkcijos gamybos ir realizavimo centrus) optimizavimo būdus;
- 2.2.6.4. įvertinti nacionalinį ir transeuropinį kontekstą (aplinkkelius, transeuropinių koridorių tąsas mieste).
- 2.2.7. *Transporto sistemos visuotinimas ir specialiųjų poreikių turinčių žmonių įtrauktis*. Siekiant sudaryti galimybes visiems gyventojams naudotis transporto infrastruktūra ir susisiekimo sistema, naujai planuojant, projektuojant, rekonstruojant ar modernizuojant viešąją infrastruktūrą ir numatant viešojo transporto parko plėtrą, plane rengėjas turi:
- 2.2.7.1. numatyti konsultavimosi su mieste veikiančiomis arba nacionalinio lygmens, įvairioms visuomenės grupėms atstovaujančiomis bendruomenėmis, asociacijomis ar institucijomis gaires;
- 2.2.7.2. integruoti Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro patvirtintų Specialiųjų poreikių turinčių žmonių susisiekimo gerinimo Lietuvos Respublikoje gerosios praktikos vadovo priemones.
- 2.2.8. *Alternatyvių degalų ir aplinką mažiau teršiančio transporto skatinimas*. Siekiant įgyvendinti vieną iš pagrindinių baltosios knygos tikslų – iki 2030 m. dvigubai sumažinti degalais varomų automobilių naudojimą miestuose, iki 2050 m. pasiekti, kad miestuose jų nebeliktų, o iki 2030 m. pasiekti, kad vykdant miestų logistikos veiklą didžiausiuose urbanistiniuose centruose transporto priemonių išmetamųjų teršalų kiekis būtų sumažintas iki nulio, plane rengėjas turi:
- 2.2.8.1. numatyti, kaip bus kuriama ir plėtojama elektromobilių įkrovimo infrastruktūra (vietinės reikšmės viešuosiuose keliuose rekomenduojamų įrengti viešųjų elektromobilių įkrovimo prieigų planai, viešųjų stotelių įrengimas);
- 2.2.8.2. atlikti elektromobilių ir kitų alternatyviais degalais varomų transporto priemonių parko ir jų įkrovimo/papildymo infrastruktūros plėtros analizę (schemos, priemonių planai, kt.);
- 2.2.8.3. atlikti triukšmo ir aplinkos oro taršos, keliamos visų transporto priemonių judėjimo, mažinimo priemonių analizę, pasiūlant ir pagrindžiant planuojamų

gyvenamosios aplinkos apsaugos priemonių efektyvumą ir pateikiant prognozes triukšmo kartografavimo ir aplinkos oro pokyčio schemas.

2.2.9. *ITS diegimo mieste poreikio vertinimas.* Atsižvelgiant į Europos Parlamento ir Tarybos 2010 m. liepos 7 d. direktyvos 2010/40/ES dėl kelių transporto ir jo sąsajų su kitų rūšių transportu srities intelektinių transporto sistemų diegimo sistemos nuostatas, plane rengėjas turi atlikti ITS diegimo analizę šiose transporto ir judumo politikos srityse: optimalus kelių, eismo ir kelionės duomenų naudojimas, eismo ir krovinių valdymo tęstinumo užtikrinimas, ITS kelių saugos ir saugumo didinimas, transporto priemonių susiejimas su transporto infrastruktūra.

3. PRIVALOMI NURODYMAI PLANO RENGĖJAMS

- 3.1. Plano rengėjas kiekvieną atliktą plano dalį, nurodytą Gairių 7 punkte, derina su Plano komitetu. Plano komitetas protokoliniu sprendimu turi pritarti kiekvienai plano daliai, nurodytai Gairių 7 punkte.
- 3.2. Plano komitetui priėmus protokolinį sprendimą plano rengėjas, koordinuojant plano organizatoriui, surengia pristatomąjį posėdį (ne vėliau kaip per 15 darbo dienų nuo visuomenės supažindinimo pabaigos) visuomenei. Informacija dėl pristatomojo posėdžio visuomenei datos, laiko ir vietos skelbiama savivaldybės interneto tinklalapyje ne vėliau kaip likus 10 darbo dienų iki posėdžio. Posėdžio metu visuomenei pristatomi juridinių ar fizinių asmenų pateikti pasiūlymai dėl plano ir plano komiteto protokolinis sprendimas dėl pateiktų pasiūlymų tikslingumo. Po pristatomojo posėdžio visuomenei plano rengėjas parengia dalyvių sąrašą, posėdį apibendrinančią ataskaitą ir raštu supažindina pasiūlymus teikusius fizinius ar juridinius asmenis su plano komiteto protokoliniu sprendimu dėl pateiktų pasiūlymų tikslingumo.
- 3.3. Po visuomenės supažindinimo su planu, plano rengėjas perduoda parengtą Darnaus judumo planą Klaipėdos miesto savivaldybės administracijai, kuri savo ruožtu suderina jį su plano komisija. Plano rengėjas suderintą ir parengtą planą pristato savivaldybės tarybai, kuri tvirtina planą.
- 3.4. Klaipėdos miesto darnaus judumo planas pateikiamas 4 egz. ir elektroniniame variante.
- 3.5. Klaipėdos miesto darnaus judumo plano projektas turi būti derinamas su Klaipėdos miesto savivaldybės administracija.
- 3.6. Rengiant planą vadovautis:
 - 3.6.1. Nacionaline susisiekimo plėtros 2014-2022 metų programa, patvirtinta LRV 2013 m. gruodžio 18 d. nutarimu Nr. 1253;
 - 3.6.2. Darnaus judumo mieste planų rengimo gairėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro 2015 m. kovo 13 d. įsakymu „Dėl darnaus judumo mieste planų rengimo gairių patvirtinimo“ Nr. 3-108 (1.5 E);
 - 3.6.3. Klaipėdos miesto savivaldybės 2013-2020 metų strateginiu plėtros planu <http://www.klaipeda.lt/lit/strateginis-pletros-planas/2202>;
 - 3.6.4. Klaipėdos miesto savivaldybės 2015–2019 metų veiklos prioritetais, patvirtintais Klaipėdos miesto savivaldybės tarybos 2015 m. liepos 30 d. sprendimu „Dėl Klaipėdos miesto savivaldybės 2015-2019 metų veiklos prioritetų patvirtinimo“ Nr. T2-187;
 - 3.6.5. Klaipėdos miesto bendruoju planu <http://www.klaipeda.lt/index.php?702945385>;
 - 3.6.6. Klaipėdos miesto aglomeracijos strateginiais triukšmo žemėlapiais ir jų parengimo ataskaita, 2012 m.;
 - 3.6.7. Klaipėdos miesto savivaldybės aplinkos monitoringo 2011-2015 m. ataskaitomis http://www.klaipedosmonitoringas.lt/?vieta=metines_ataskaitos;
 - 3.6.8. Regionine galimybių studija „Vakarų krantas“;
 - 3.6.9. Klaipėdos miesto transporto sektoriaus vystymo galimybių studija (2004 m.);

- 3.6.10. Klaipėdos miesto visuomeninio transporto sektoriaus studija (2007 m.);
 - 3.6.11. Klaipėdos miesto visuomeninio transporto sektoriaus tyrimo ataskaita (2012 m.);
 - 3.6.12. Baltijos prospekto sankryžų rekonstrukcijos galimybių studija;
 - 3.6.13. Pietinės jungties tiesimo tarp Klaipėdos valstybinio jūrų uosto ir XIB transporto koridoriaus galimybių studija;
 - 3.6.14. Vietinės rinkliavos automobilių savininkams ar valdytojams už naudojimąsi nustatytomis mokamomis vietomis automobiliams statyti Klaipėdos mieste nuostatais, patvirtintais 2012 m. liepos 26 d. Klaipėdos miesto savivaldybės tarybos sprendimu Nr. T2-196 „Dėl vietinės rinkliavos už naudojimąsi savivaldybės tarybos nustatytomis vietomis automobiliams statyti tvarkos“;
 - 3.6.15. Galimybių studija „POSSE – atvirų europinių standartų ir specifikacijų diegimo skatinimas (rėmimas) Klaipėdos mieste“ (2014 m.);
 - 3.6.16. Patvirtintais gretimų savivaldybių (Klaipėdos ir Kretingos rajonų, Palangos ir Neringos miestų) teritorijų planavimo ir kitais dokumentais, aktualiais rengiant darnaus judumo planą;
 - 3.6.17. Patvirtintais (ar rengiamais) kitais susisiekimo sistemos vystymui ir darnaus judumo planui rengti aktualiais teritorijų planavimo dokumentais, studijomis ir kt.
- 3.7. Judumo mieste variantai ir veiksmų planas rengiami tik miesto teritorijai, tačiau būtina įvertinti jų realizavimo miesto periferinėse ir priemiestinėse zonose galimybę, bendradarbiaujant su gretimomis savivaldybėmis.
-